C/2024/2860

23.4.2024

Povzetek Sklepa Komisije

z dne 25. maja 2023

o združljivosti koncentracije z notranjim trgom in delovanjem Sporazuma EGP

(Zadeva M.10807 – Viasat/Inmarsat)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2023) 3528)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(C/2024/2860)

Komisija je 25. maja 2023 na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij ([1]) in zlasti člena 8(1) navedene uredbe sprejela sklep glede združitve. Različica celotnega sklepa, ki ni zaupna, je na voljo v angleškem jeziku na spletišču Generalnega direktorata za konkurenco na naslednjem spletnem naslovu: *https://competition-cases.ec.europa.eu/search*.

1. **UVOD**

(1) S priloženim sklepom se prevzem podjetja Inmarsat Group Holdings Limited (v nadaljnjem besedilu: **Inmarsat**, Združeno kraljestvo) s strani podjetja Viasat, Inc. (v nadaljnjem besedilu: **Viasat** ali **priglasitelj**, ZDA) razglaša za združljiv z notranjim trgom in delovanjem Sporazuma EGP v skladu s členom 2(2) in členom 8(1) uredbe o združitvah ter členom 57 Sporazuma EGP. Viasat in Inmarsat se skupaj imenujeta „**stranki**“.

2. **POSTOPEK**

(2) Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: **Komisija**) je 17. junija 2022 prejela zahtevo za napotitev španskega nacionalnega organa za konkurenco na podlagi člena 22(1) uredbe o združitvah v zvezi s predlagano transakcijo, s katero bo podjetje Viasat pridobilo izključni nadzor nad celotnim podjetjem Inmarsat v smislu člena 3(1), točka (b), uredbe o združitvah (v nadaljnjem besedilu: **transakcija**) ([2]).

(3) Zahtevi španskega nacionalnega organa za konkurenco so se pozneje pridružili nacionalni organi za konkurenco Belgije, Bolgarije, Cipra, Danske, Finske, Francije, Irske, Italije, Nizozemske, Romunije, Švedske in Norveške (skupaj s Španijo v nadaljnjem besedilu: **države, ki so predložile napotitev**).

(4) Komisija je 26. julija 2022 izdala sklepe, s katerimi je sprejela zahteve držav, ki so predložile napotitev, in se odločila, da bo proučila transakcijo na podlagi člena 22(3) uredbe o združitvah (v nadaljnjem besedilu: **sklepi na podlagi člena 22**).

(5) Komisija je 9. januarja 2023 prejela priglasitev transakcije na podlagi člena 4 uredbe o združitvah.

(6) Komisija je po prvi fazi preiskave ugotovila, da transakcija vzbuja resne pomisleke glede združljivosti z notranjim trgom in je 13. februarja 2023 sprejela sklep o začetku postopka na podlagi člena 6(1), točka (c), uredbe o združitvah (v nadaljnjem besedilu: **sklep na podlagi člena 6(1), točka (c)**).

([1]) UL L 24, 29.1.2004, str. 1.
([2]) Objava v *Uradnem listu Evropske unije* št. C 14, 16.1.2023, str. 7.

(7) Komisija je priglasitelju 14. februarja 2023 in 20. februarja 2023 predložila več ključnih dokumentov.

(8) Priglasitelj je 27. februarja 2023 predložil pisne pripombe k sklepu na podlagi člena 6(1), točka (c) (v nadaljnjem besedilu: **odgovor na podlagi člena 6(1), točka (c)**).

(9) Priglasitelj in Komisija sta se 7. marca in 20. aprila 2023 sestala na sestankih o trenutnem stanju.

(10) Osnutek sklepa je bil 15. maja 2023 predmet posvetovanja z državami članicami v okviru Svetovalnega odbora za koncentracije, ki je podal pozitivno mnenje. Pooblaščenec za zaslišanje je v svojem poročilu, ki ga je predložil 3. maja 2023, izrazil pozitivno mnenje o postopku.

3. **STRANKI**

(11) **Viasat** je podjetje s sedežem v Carlsbadu v Kaliforniji, ki kotira na borzi (NASDAQ) in zagotavlja storitve dvosmerne satelitske komunikacije. Viasat upravlja štiri lastne satelite v geostacionarni tirnici (v nadaljevanju: **geostacionarni sateliti**). Poleg tega ima Viasat v zakupu zmogljivosti na satelitih tretjih oseb. Podjetje Viasat ima tri osrednja področja poslovanja: satelitske storitve, komercialna omrežja in vladni sistemi.

(12) **Inmarsat** je britansko zasebno podjetje s sedežem v Londonu, ki po vsem svetu ponuja storitve dvosmerne satelitske komunikacije. Inmarsat upravlja tri lastniška satelitska omrežja s svojo floto petnajstih geostacionarnih satelitov. Poslovanje podjetja Inmarsat je razdeljeno na štiri segmente strank: letalstvo, pomorstvo, podjetja in vlade.

(13) S transakcijo na podlagi kupoprodajne pogodbe z dne 8. novembra 2021 podjetje Viasat pridobi izključni nadzor nad podjetjem Connect Topco Limited (v nadaljnjem besedilu: **Connect Topco**), končnim obvladujočim podjetjem podjetja Inmarsat. Ob zaključku transakcije bo imel Viasat 100 % delnic in glasovalnih pravic podjetja Connect Topco, ki bo (posredno) imel v lasti 100 % delnic podjetja Inmarsat. Posledično bo podjetje Viasat pridobilo izključni nadzor nad podjetjem Inmarsat. Zato transakcija pomeni koncentracijo v smislu člena 3(1), točka (b), uredbe o združitvah.

4. **PRISTOJNOST KOMISIJE**

(14) Transakcija nima razsežnosti Unije v smislu člena 1 uredbe o združitvah, ker promet strank ne dosega pragov iz člena 1(2) ali 1(3) uredbe o združitvah.

(15) Komisija je 26. julija 2022 izdala sklepe na podlagi člena 22 in pridobila pristojnost za preverjanje učinkov transakcije.

5. **UPOŠTEVNI PROIZVODNI TRGI**

(16) Za oceno transakcije so pomembne naslednje poslovne dejavnosti strank: (i) podjetji Viasat in Inmarsat sta dejavni na področju zagotavljanja satelitskih zmogljivosti, (ii) podjetji Viasat in Inmarsat sta dejavni na področju zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu (tj. Wi-Fi med letom za potnike v kabini) ter (iii) podjetji Viasat in Inmarsat sta dejavni na področju zagotavljanja storitev povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu.

(17) Za namene ocene transakcije Komisija meni, da so upoštevni proizvodni trgi verjetno trgi za:

i. zagotavljanje širokopasovnih satelitskih zmogljivosti;

ii. zagotavljanje storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu in

iii. zagotavljanje storitev povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu.

(18) Preiskava trga ni privedla do dokončne ugotovitve o tem, ali bi bilo treba upoštevne proizvodne trge razčleniti še podrobneje ([3]) ali bi jih bilo treba obravnavati kot del še širšega trga ([4]) od zgoraj navedenih trgov. Natančna razmejitev proizvodnih trgov pa bi lahko na koncu ostala odprta, saj transakcija ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence na podlagi katere koli verjetne opredelitve trga.

6. **UPOŠTEVNI GEOGRAFSKI TRGI**

(19) Komisija je po preiskavi ugotovila, da trga zagotavljanja satelitskih zmogljivosti (in vsi njihovi možni segmenti, vključno z zagotavljanjem širokopasovnih satelitskih zmogljivosti) in zagotavljanja storitev povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu (in možni segment velikih poslovnih letal) zajemata ves svet.

(20) V zvezi s trgom zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu je Komisija menila, da je upoštevni geografski trg verjetno svetovni. Vendar bi lahko za namene ocene transakcije vprašanje, ali trg zajema vsaj EGP ali ves svet, ostalo odprto, saj transakcija ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence na podlagi katere koli verjetne opredelitve trga.

7. **OCENA**

(21) V naslednjih oddelkih tega obvestila so povzete glavne ugotovitve Komisije.

7.1. **Ni ugotovitve o bistvenem oviranju učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na trgu zagotavljanja širokopasovnih satelitskih zmogljivosti**

(22) Komisija v sklepu ugotavlja, da transakcija verjetno ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na svetovnem trgu zagotavljanja širokopasovnih satelitskih zmogljivosti (ter njegovih možnih segmentih in širšem trgu zagotavljanja satelitskih zmogljivosti), zlasti iz naslednjih razlogov:

(23) *Prvič*, skupni delež strank na trgu zmogljivosti ostaja zmeren, povečanje pa je danes omejeno (podjetji Viasat in Inmarsat sta imeli leta 2022 [10–20]-odstotni oziroma [0–5]-odstotni delež). Obe stranki dajeta v najem tretjim osebam, ki so nižje v prodajni verigi, le majhen delež svojih satelitskih zmogljivosti (manj kot [20–30] %), kar je bistveno manj kot konkurenti, zato je na podlagi te številke položaj strank na prodajnem trgu verjetno precenjen.

([3]) Možne segmentacije trga, ki jih je ocenila Komisija, so: (1) za zagotavljanje širokopasovnih satelitskih zmogljivosti možne segmentacije (i) glede na industrijski segment uporabe zmogljivosti na koncu prodajne verige, (ii) med geostacionarnimi sateliti in sateliti v negeostacionarni/nizki zemeljski tirnici, (iii) med sateliti z visoko zmogljivostjo pretoka in brez nje (širokopasovni) ter (iv) med satelitskimi zmogljivostmi frekvenčnih pasov Ka in Ku; (2) za zagotavljanje storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu možne segmentacije med (i) leti na kratke in leti na dolge razdalje, (ii) pasovoma Ku in Ka, (iii) rešitvami za povezljivosti med letom na podlagi geostacionarnih satelitov in satelitov v nizki zemeljski tirnici ter (iv) satelitsko tehnologijo in tehnologijo zrak–zemlja ali hibridno tehnologijo; ter (3) za zagotavljanje storitev povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu možni segmentaciji glede na (i) vrsto zrakoplova in (ii) velikost zrakoplova.

([4]) Glede zagotavljanja širokopasovnih satelitskih zmogljivosti je Komisija ocenila, ali bi lahko bil trg del možnega širšega trga zagotavljanja satelitskih zmogljivosti (ki vključuje tako širokopasovno kot ozkopasovno povezljivost).

(24) *Drugič*, stranki v bližnji prihodnosti verjetno ne bosta imeli znatne tržne moči kljub večjima deležema na trgu zmogljivosti v bližnji prihodnosti (podjetji Viasat in Inmarsat naj bi imeli leta 2025 [50–60]-odstotni oziroma [5–10]-odstotni delež). Za trg je značilen znaten delež neizkoriščenih zmogljivosti, tako da bi lahko neizkoriščena zmogljivost konkurentov obsegala vsaj [...]-kratnik celotne zmogljivosti, ki jo stranki dajeta v najem svojim strankam (danes in v bližnji prihodnosti). Zato zmogljivost strank ni ključna in se zdi malo verjetno, da bi imel združeni subjekt znatno stopnjo tržne moči nad svojimi sedanjimi ali morebitnimi prihodnjimi strankami.

(25) *Tretjič*, po transakciji ostaja zadostno število resnih konkurentov, ki so resna alternativa združenemu subjektu. To vključuje obstoječe operaterje tako omrežij na podlagi geostacionarnih satelitov kot satelitov v nizki zemeljski tirnici, za katere se zdi, da so v tesni konkurenci s strankama, kot so Echostar Corporation, Eutelsat, SES, Intelsat, Iridium, SpaceX, Telesat (Lightspeed) in OneWeb.

7.2. **Ni ugotovitve o bistvenem oviranju učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na trgu zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu**

(26) Komisija je na podlagi poglobljene preiskave ugotovila, da transakcija ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na svetovnem trgu ali trgu EGP za zagotavljanje storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu (in njunih možnih segmentih), zlasti iz naslednjih razlogov:

(27) *Prvič*, skupni tržni delež združenega subjekta ([30–40] %, kar zadeva zrakoplove, za katere so bile prevzete obveznosti) ne bi omogočal, da bi subjekt bistveno oviral konkurenco na tem trgu, čeprav je največji, saj bo po transakciji ostalo več konkurentov s pomembnim deležem na trgu, pri čemer bosta največji podjetji Intelsat s tržnim deležem [20–30] % in Panasonic s tržnim deležem [20–30] %.

(28) Poleg tega Komisija ugotavlja, da se zdi, da imajo tržni deleži omejeno dokazno vrednost na nastajajočem trgu, kot je trg zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v komercialnem letalstvu, zlasti v EGP, kjer je stopnja razširjenosti storitev povezljivosti med letom razmeroma nizka, saj spreminjajoče se potrebe potnikov in vedno boljše konkurenčne ponudbe nenehno spreminjajo ključne parametre konkurence. Komisija na podlagi rezultatov preiskave trga meni, da se povpraševanje letalskih prevoznikov znatno razlikuje in da stranki nimata posebnih konkurenčnih prednosti za določen sklop ključnih parametrov konkurence, zaradi katerih bi se razlikovali od konkurentov.

(29) V zvezi z morebitnimi konkurenčnimi prednostmi strank zaradi vertikalne integracije, ponudbe v frekvenčnem pasu Ka in širokega nabora certifikatov je bilo v drugi fazi tržne preiskave pojasnjeno naslednje:

i. Vertikalna integracija ni potrebna za učinkovito konkuriranje na trgu, zlasti glede na presežno ponudbo satelitskih zmogljivosti tako danes kot v prihodnjih letih, ki so v vseh različnih primerih uporabe oziroma industrijskih segmentih zamenljive. Poleg tega lahko ponudniki povezljivosti med letom uspešno konkurirajo in so izbrani na razpisih z zakupljenimi zmogljivostmi, več ponudnikov povezljivosti med letom, vključno s podjetjema Viasat in Intelsat (ki sta vertikalno integrirani), pa je svoje poslovanje uspešno zgradilo na temelju zakupljenih zmogljivosti.

ii. Ponujanje storitev povezljivosti med letom z uporabo pasu Ka ni nujno za učinkovito konkuriranje na trgu. Pas Ka nima nedvoumne tehnične prednosti ali prednosti z vidika delovanja v primerjavi s pasom Ku. Oba frekvenčna pasova imata različne prednosti in slabosti z vidika letalskih prevoznikov, čeprav nudita podobno delovanje z vidika potnika.

iii. Za učinkovito konkuriranje na trgu ni potrebno imeti širokega nabora certifikatov. Čeprav številni letalski prevozniki ob izvajanju razpisov cenijo obstoječe certifikate, certifikati o vgradnji in naknadnem opremljanju niso predpogoj za oddajo ponudb ali pridobitev pogodb za povezljivost med letom, če se ponudnik zaveže k njihovi pridobitvi ali predloži točen časovni okvir zanjo.

(30) *Drugič*, po transakciji ostaja dovolj resnih konkurentov. Komisija ugotavlja, da so glavne stranke strank v EGP veliki komercialni letalski prevozniki, od katerih večina sledi pristopu uporabe več virov. Komisija je na podlagi rezultatov preiskave trga za namene ocene transakcije ugotovila, da so podjetja Intelsat, Panasonic in Anuvu resne alternative združenemu subjektu po transakciji. Poleg tega se je za pogodbe za povezljivost med letom začelo potegovati podjetje SpaceX, ki je od vstopa na trg leta 2022 že pridobilo komercialne pogodbe za to storitev s šestimi letalskimi prevozniki. Čeprav danes ni gotovo, kdaj bo podjetje SpaceX v celoti izvajalo navedene pogodbe ter ali in v kakšnem obsegu bi se to podjetje lahko še širilo na področju komercialne povezljivosti med letom, bo SpaceX vsaj omejil združeni subjekt na razpisih za povezljivost med letom po transakciji, če že ne bo resna alternativa združenemu subjektu v naslednjih treh letih.

(31) *Tretjič*, gre za še nastajajoč trg s številnimi potencialnimi novimi ponudniki. Zlasti Evropa obstoječim konkurentom in novim ponudnikom ponuja pomembne priložnosti za dodatno uvajanje povezljivosti med letom pri letalskih prevoznikih s sedežem v Evropi, zlasti za lete na kratke razdalje (znotraj Evrope). Stopnja razširjenosti na zrakoplovih za kratke razdalje v Evropi znaša 24,4 % v primerjavi z 72,9 % v ZDA, skoraj vsi letalski prevozniki, ki so odgovorili na preiskavo trga Komisije, pa pričakujejo, da se bo povpraševanje po storitvah povezljivosti med letom v prihodnjih treh letih povečalo. Tako operaterji satelitov v nizki zemeljski tirnici kot operaterji geostacionarnih satelitov vlagajo v širitev svojih zmogljivosti na več načinov, na primer z izstreljevanjem novih satelitov ali prek partnerstev s ponudniki satelitskih storitev, dejavnimi na področju zagotavljanja storitev povezljivosti med letom (vključno z zagotavljanjem hibridnih rešitev povezljivosti na podlagi geostacionarnih satelitov / satelitov v nizki zemeljski tirnici). Več potencialnih novih ponudnikov je javno napovedalo, da nameravajo vstopiti na trg. Komisija zato meni, da se bodo verjetno v naslednjih treh letih pojavila vsaj partnerstva s potencialnimi novimi ponudniki, če že ne njihov vstop na trg.

7.3. **Ni ugotovitve o bistvenem oviranju učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na trgu zagotavljanja storitev povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu**

(32) Komisija v sklepu ugotavlja, da transakcija verjetno ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence zaradi horizontalnih neusklajenih učinkov na svetovnem trgu zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za stranke v poslovnem letalstvu (in možni segment velikih poslovnih letal), zlasti iz naslednjih razlogov:

(33) *Prvič*, skupni delež združenega subjekta je zmeren. Ostaja več konkurentov z večjim tržnim deležem, pri čemer imata največja deleža podjetje Iridium Communications s tržnim deležem [40–50] % in podjetje Gogo Business Aviation s tržnim deležem [30–40] %. Poleg tega bi na svetovni ravni trga zagotavljanja storitev širokopasovne povezljivosti med letom za velika poslovna letala tudi delež združenega subjekta ostal zmeren s skupnim tržnim deležem [30–40] %. Združeni subjekt bi bil še vedno manjši od podjetja Gogo, ki ima [60–70]-odstotni tržni delež.

(34) *Drugič*, po transakciji ostaja zadostno število resnih konkurentov, ki so resna alternativa združenemu subjektu. Rezultati tržne preiskave so potrdili, da so konkurenti, kot so Iridium Communications, Gogo, SES (Luxstream), IDAIR, Intelsat (FlexExec), Smart Sky in SpaceX, v tesni konkurenci s strankama.

(35) *Tretjič*, sedanji moteči tržni pogoji, ki veljajo za povezljivost med letom v komercialnem letalstvu, enako veljajo tudi za storitve povezljivosti med letom v poslovnem letalstvu, vključno s konkurenčnimi prednostmi novih satelitov v negeostacionarni/nizki zemeljski tirnici, kot so nižja latenca, večja gostota in odpornost omrežja, skoraj globalna pokritost in nižji stroški. Poleg tega je trg zelo dinamičen in se bo v prihodnosti bistveno spreminjal. Ob tem naj bi se skupno število povezanih velikih poslovnih zrakoplovov po pričakovanjih povečalo z manj kot 4 500 ob koncu leta 2021 na več kot 12 000 do leta 2031. Komisija zato meni, da se bodo verjetno v naslednjih treh letih pojavila vsaj partnerstva s potencialnimi novimi ponudniki, če že ne njihov vstop na trg.

7.4. **Zaključek**

(36) S sklepom se zato ugotavlja, da priglašena koncentracija ne vzbuja resnih pomislekov o njeni združljivosti z notranjim trgom.

8. **ZAKLJUČEK**

(37) V priloženem sklepu se ugotavlja, da predlagana koncentracija ne bi bistveno ovirala učinkovite konkurence na notranjem trgu ali na njegovem znatnem delu.

(38) Zato se s sklepom predlaga, da se transakcija razglasi za združljivo z notranjim trgom v skladu s členom 2(2) in členom 8(2) uredbe o združitvah ter členom 57 Sporazuma EGP.